

Uchwała Nr 28/2022
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 27 lipca 2022 r.

w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego
rozporządzenie w sprawie studiów

Po rozpatrzeniu, na wniosek Ministra Edukacji i Nauki z dnia 12 lipca 2022 r. (DPSW-ZLS.0231.4.2022), projektu rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie studiów, stosownie do art. 329 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.), Rada Główna przedstawia następującą opinię.

W przedstawionym projekcie zaproponowano dwie niezależne od siebie zmiany.

1. Pierwsza zmiana dotyczy rozszerzenia katalogu kierunku studiów prowadzonych jako jednolite studia magisterskie. W opiniowanym projekcie rozporządzenia proponuje się rozszerzenie katalogu kierunków studiów, które mogą być prowadzone jako jednolite studia magisterskie, o następujące kierunki:

- 1) architektura wnętrz;
- 2) psychologia i biologia zwierząt;
- 3) logopedia;
- 4) na których kształcą się wyłącznie funkcjonariuszy pożarnictwa Państwowej Straży Pożarnej w służbie kandydackiej;
- 5) na których jest realizowane wyłącznie kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela (z wyłączeniem kierunków pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz pedagogika specjalna, które już obecnie są obligatoryjnie prowadzone jako jednolite studia magisterskie).

Rada Główna przypomina, że Polska przystąpiła w 1999 roku do procesu bolońskiego będącego podstawą harmonizacji europejskiego szkolnictwa wyższego. Istotą tego procesu jest organizacja kształcenia wyższego w formie trzech cykli i takie rozwiązania przyjęto jako fundament systemu szkolnictwa wyższego w Polsce. Należy przypomnieć, że rząd Polski aktywnie uczestniczy w rozwoju systemu bolońskiego, czego dowodem jest m. in. niedawne podpisanie przez Ministra Czarnka deklaracji rzymskiej. W tym systemie jednolite studia magisterskie są wyjątkiem od reguły, a lista takich wyjątków jest zawarta w porozumieniach międzynarodowych. Jakikolwiek rozszerzanie tej listy musi być bardzo precyzyjnie uzasadnione i przeanalizowane pod kątem wpływu nie tylko na konkretny kierunek kształcenia i finanse pojedynczych zainteresowanych uczelni lub ich jednostek, ale i na całe funkcjonowanie systemu szkolnictwa wyższego. Zdaniem Rady Głównej wymaga to dyskusji środowiskowej, analizy porównawczej rozwiązań w europejskim obszarze kształcenia oraz rzetelnie udokumentowanej oceny jakości dotychczasowego sposobu kształcenia.

Z tego względu wprowadzanie przedmiotowej zmiany w trybie nagłym Rada Główna uważa za nieuzasadnione. Przetawione uzasadnienie „*Postulaty dotyczące wprowadzenia zmian w nowelizowanym rozporządzeniu w tym zakresie były zgłaszane zarówno przez uczelnie, jak i przez ministrów nadzorujących uczelnie, z uwagi na potrzebę umożliwienia bardziej skutecznego uzyskiwania efektów uczenia się szczególnie istotnych z punktu widzenia*

przygotowania zawodowego absolwentów studiów na tych kierunkach.” jest tak ogólne, że może odnosić się do każdego kierunku kształcenia.

W szczególności należy bardzo ostrożnie podchodzić do zmian w kształceniu nauczycieli. Rada Główna uważa, że sposób kształcenia nauczycieli powinien zostać poddany pogłębionej ewaluacji i dopiero na podstawie jej wyników powinny zostać zaproponowane ewentualne zmiany. Już w tej chwili wiele czołowych uczelni w Polsce nie prowadzi przedmiotowych studiów nauczycielskich ze względu na brak zainteresowania nimi kandydatów. Wydaje się, że tym bardziej jednolite studia magisterskie nie będą cieszyły się popularnością.

Rada dostrzega zasadność umożliwienie kształcenia w Szkole Głównej Służby Pożarniczej na zasadach podobnych do tych obowiązujących studentów będących kandydatami na żołnierzy zawodowych.

Podsumowując, Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego zdecydowanie negatywnie opiniuje przedstawiony projekt rozszerzenia katalogu kierunków studiów, które mogą być prowadzone jako jednolite studia magisterskie. Rada dostrzega argumenty dotyczące zmiany na kierunkach, na których kształcą się wyłącznie funkcjonariusze pożarnictwa Państwowej Straży Pożarnej w służbie kandydackiej.

2. Druga zmiana w analizowanym rozporządzeniu umożliwia studentom, którzy w roku akademickim 2021/2022 wykonywali czynności w ramach zadań realizowanych przez podmioty zapewniające pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, ubieganie się o zaliczenie zajęć lub części zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, do których w programie studiów zostały przypisane efekty uczenia się obejmujące umiejętności, które nabyli w czasie wykonywania tych czynności.

Zmiana ta ma charakter wyjątkowy i sankcjonuje działania uczelni w roku akademickim 2021/2022. Jej szybkie przyjęcie nie budzi wątpliwości a ponieważ ma charakter interwencyjny Rada Główna opiniuje ją pozytywnie.

Uchwałę otrzymuje Minister Edukacji i Nauki.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Marcin Pałys